Anulu VIII. — Nr. 55. Pesta, domineca in 22 iuliu, 3 augustu 1873.

Ese de dóue ori in septemana: Joi-a si Dominec'a; éra candu va pretinde importanti'a materieloru, va esi de trei séu de patru ori in septemana.

Pretiulu de prenumeratiune,
pentru Austria:
pe anu intregu . . . . . 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . . . 4 fl. v. a.
„ patrariu . . . . . 2 fl. v. a.
pentru Romania si strainetate:
„ anu intregu . . . . . 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . . . 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresá si corespundintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea séu speditur'a; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publicá.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se respunde câte 7 cr. pe linia; repetirile se facu cu pretiu scaditu. Pretiulu timbrului câte 30 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 2 aug. n. 1873.

Ministeriulu ungurescu desvólta — precum aflamu din foile guvernamentale, multa activitate pre timpulu ferieloru parlamentarie; mai vertosu insa se lauda si primaresc pentru „patriotic'a" energia si activitate ministrulu de financie si celu de interne. Acesti zelosi ministri sè fia pregatitu fie-care câte siesse-sprediece proiepte de lege, pentru reformarea sistemei de dare si pentru reorganizarea administratiunii. In acésta din urma privintia, ministrulu interneloru sè fia elaboratu dejá unu proieptu pentru arondarea, adeca pentru regularea relatiuniloru teritoriali ale comitateloru. Cea mai mare si radicala schimbare — dupa acelu proieptu se va face in Ardealu. A vorbí insa inca acuma despre valórea acelui proieptu, incâtu adeca corespunde séu nu relatiuniloru faptice si intereseloru nóstre natiunali, ar fi o discusiune pripita; apoi cuprinsulu si spiritulu lui este inca misteriu chiar si pentru organele guvernului.

Despre proieptele financiali insa potemu dice inca acuma, cà tiér'a — chiar si dupa respicatiunile foiloru guvernementale — va admirá geniulu inventatoriu alu dlui Kerkápolyi intru a gásci — nóue dări si a urcá cele vechi.

Nici *mile de milióne* de argintu si auru ce Prussia le rapí de la Francia, nu sunt ferici Germania cea mare. Dările publice nu s'au redusu de felu, éra corupiunea celoru de susu, cari senguri s'au imbuibatu din prâdile barbare, crece si infloresce; — burs'a din Berlinu, acusi acusi e amenintiata si chiar cercetata de crisa, casi cea din Viena. Si cumca acestea nu le scriemu numai din ura contra jafuitoriului némtiu invingetoriu, cile reproducemu ca pure adeveruri, ca de marturía provocámu la „N. Fr. Pr." german'a cea mare, si in cause de bursa cea mai competinte dintre gazetele nemtiesci. Ba, amintit'a fóia polemisandu cu eroii speculatieniloru din Berlinu, cari semtiau óresi-care bucuría pentru cris'a bursei de Viena, li plesnesce adeverulu cà: daca guvernulu din Berlinu n'ar ajutá indata, si burs'a loru n'ar fi invetiatu multe de la cea din Viena, ei, bursianii din Berlinu, ba si Berlinulu si tóta nemtimea ar patí-o mai reu de câtu Austria! —

Mesagiulu lui Mac-Mahon, prin care se prorogà Adunarea natiunala din Versalia, desi nici cu unu cuventu nu amintesce „Republic'a," totusi e bine apreciuitu chiar si de catra „Republique française," organulu dlui *Gambetta*.

Ceea ce mai multu indestulesce pe Republicani este impregiurarea, cà in acestu actu de statu nu se facu amenintiari Republicaniloru ca in celu de la 25 maiu, prin carele dlu Mac-Mahon anunciase Camerii c'a primitu alegerea sa de presiedinte alu Republicei.

Intr'aceea poporulu din día in día se pronuncia totu mai respicatu pentru Republica. Septeman'a trecuta facendu-se alegeri supletórie in dóue departemente, toti candidatii republicani au invinsu contra candidatiloru monarchisti.

Semnificativu si imbucatoriu este cà, mai la tóte ocasiunile, candu poporulu e chiamatu a se pronunciá si i se dà libera voia, totu republicanii radicali, adeca Gambettistii, sunt cari reesu. Astfelu fiindu, „Republique française" nu se inciéla candu afirma cà, de la 24 maiu in cóci, candu adeca monarchistii si Ultramontanii s'au conjuratu in contra dlui Thiers si in contra tierii, de atunci spiritulu republicanu a facutu progresa si s'a intaritu cohesiunea si disciplin'a intre partidele republicane. —

Despre Spania astadata avemu sè notàmu ceva imbucuratoriu, este concordi'a intre Cortesi si guvernu, promitiendu-i-se acestuia tóte medilócele necesarie pentru suprimerea insurgintiei. Si concordi'a si actiunea armonica deiá au adusu frupte bune si insuflatórie de sperantie: insurgentii au fostu in mai multe locuri batuti si sè urmarescu cu energia si perseverantia, cari caracterisédia pe guvernulu actuale, si pentru cari Cortesii i-au votatu multiamita si recunoscintia. —

Sahulu, adeca despotulu Persiei, dupa ce cercetà mai antaiu pe Tiarulu Russiei Alessandru si tóte curtile apusene, mercuri dupa médiadi veni si la Viena. Caletori'a lui este unu adeveratu triumfu, triumfu insa pregatitu — nu din partea popóraloru, prin ale caroru tieri a trecutu, ci din partea Curtiloru si diplomatiloru celoru ce atâtu de multu li diace la inima sustienerea tutelei asupra popóraloru. Sahulu Persiei este unu despotu asiaticu in adeveratulu si in celu mai latu intielesu alu cuventului; totusi „Europa culta si civilisata," atâtu de multu se inchina si atâtu de multe darari aduce acestui despotu si barbaru asiaticu! Caus'a nu póte fi alt'a decâtu: solidaritatea intereseloru celoru de la potere. Numai Helvetia, acestu asilu alu democratiei si acestu paradisu pamentescu, a salutatu simplu pre sahulu, ca pre unu caletoriu si domnitoriu alu unui poporu din Asia; pre candu pe tote celelalte tieri acésta visita a Sahului le-a costatu pana câte la diumetate de milionu!

Pesta, in 1. augustu n. 1873.

Ér vinu fariseii nostri politici, domnii magiari de la potere, prin camaraderi'a loru publicistica a face capitalu din degradarea si rusinea nóstra natiunale, pre care ni au facut'o parte dupa complotulu cu némtiulu.

Se vestesce, cà pentru nou-creatulu séu nou-creandulu comitatu alu Severinului, adeca acel'a ce tocmai se càrpesce din pàrtile curatu romane ale fostului confiniu militare banaticu, de prefeptu séu supremu comite ar fi destinatu dlu *George Constantini* din Aradu. In urm'a acestei faime unele foi, cu „Alföld" in frunte, redica pana la alu sieptelea ceriu leialitatea si semtiulu de dreptate alu domniloru de la potere.

„Dlu Constantini apartiene la aceea — dorere inca totu din pré pucini membri constatatória inteligintia romana, care iubindu si cu alipire natiunalitatea, se interesédia cu zelu de naintarea ei materiale si spirituale, si — — — — — — carele deci nu atâtu avantagiale acestei nalte pusetiuni, câtu mai vertosu *interesele statului magiaru ard sè le tiena in vedere.*"

Noi avemu norocirea de a cunósce pre dlu G. Constantini, câtu se póte de bine noi scimu positivminte, cà domni'a sa chiar din cas'a parintésca n'a ereditu consciinti'a de romanu; nici nu este crescutu romanesce, nici nu se tiene de romanu, nici nu s'a interesatu candu va de interesele natiunali ale romaniloru, de cari nici ideia n'are, nici n'a cetitu candu va vr'o carte séu gazeta romana; cu unu cuventu: tóta legatur'a sa de romani, séu asia dicendu tóta romanitatea sa nu este alt'a, decâtu acea cà — fia-iertatu tata-seu Demetriu Constantini a fostu profesore de preparandia si apoi directore scolariu la romani, de unde ocasiunalminte, si a nume de câte ori audiá pre care-va intre copii sei *negandu cà ar fi de vitia romana si mandrindu-se cu originea grécu*, se respicá cu energia cà: *„ori care li ar fi originea, dar ei mananca pane romana"*!

Atât'a si nemic'a mai multu — este romanu natiunale dlu George Constantini, carele si limb'a romana numai pre atât'a o scie si vorbesce, precâtu a invetiat'o in Macea de la iobagii lui Cernoviciu si in Maderatu ie Giorocu de la lucratorii vinieloru sale. (Totu respectulu de caracterulu seu privatu, care aci dupa cum a pusu „Alföld" cestiunea nu póte sè vina in consideratiune.)

Si cu astfeliu de romanu parintesculu guvernu magiaru — voiesce a fericí noulu comitatu romanescu, cu atare vré elu sè ne scóta ochii!

D'asta calitate si categoria sunt romanii, pre cari domnii magiari — de unde numai potu sè-ii gàsesca, ii scotu la lumina si ni-ii punu in frunte cu iesuiticulu argumentu cà — *„sunt romani, cari se interesédia de natiunalitatea romana si de binele poporului romanu, dar pururia tienu in vedere interesele statului magiaru!"*

Astfeliu de calificatiune revindicandu *„Alföld"* dlui *Constantini*, spune cu o admirabile naivitate cà, — *„nu cunósce, si nici nu póte sè essiste altu romanu, ce s'ar poté asemenà dlui Constantini in acésta privintia."* Ba — nici cu atât'a nu se multiamesce, ci adauge in data o denunciare generale a tuturoru celor'alalti, cari ar mai poté sè vina in combinatiune, adeca a tuturoru romaniloru deákisti si guvernementali, (— ne escependu nici chiar pe *Olteanu, Besanu, Bogdanu* si pop'a *Elek!*) tacsandu-ii pre toti de — *„lupi in pele de mnielu!"* — de cari bine trebue sè se férésca guverniulu magiaru patrioticu!!

Ce mai invetiatura minunata acést'a pentru toti cei-ce mai au o urma de omenia in anim'a loru romana si unu picutiu de pricepere in crerii loru romani! — si ce mai justificare eclatante pentru program'a si tienut'a nóstra politica natiunale facia de fariseismulu magiaru, astadi la potere!!

Acum cà egoistii cei slabi de angeru ai nostri si-au facutu detorinti'a de unelte órbe in contra nóstra si a poporului si natiunei, acuma ei, intru interesulu unui grecu totalminte renegatu, ca de recunosciintia se numescu *„lupi in pele de mnielu!"* si se dau la o parte cu despretiu! Credemu cà au meritatu de plinu acésta tractare, dar — protestàmu cà ei ar fi *„lupi in pele de mnielu,"* càci in acestu casu — nu ei ar fi fostu cei pacaliti, nici natiunea nóstra cea batjocurita, ci — tocmai contrarii. Dupa resultatu — asiá ni se impare cà, — *oisióre prósts au fostu fratii nostri*; càci ca lupi, ei ar fi cercatu sè sparga stan'a altor'a ér, nici de câtu n'ar fi ajutatu strainului sè sparga pe ai nóstra! —

Astfeliu — abiá dupa siesse ani de stepanirea magiare farisecesci, dejá noi opositiunalii, noi contrarii domniloru de la potere si a fiiloru natiunei nóstre, retaciti in castrele contrarie, — intru interesulu nostru natiunale, suntemu constrinsi a li sarí acestoru frati ai nostri intr'ajutoriu, spre a li salvá onórea — *infamu atacata*, si spre a incercá de a li deschide o data ochii, ca sè-si véda si cunósca amar'a retacire! —

Pesta, in 31 iuliu n. 1873.

„Pesti Napló," organulu oficiosu alu domniloru magiari de la potere, in nrulu seu de astadi de nou vine a pronunciá unu principiu si o judecata, pre cari noi de o suta de ori le-am provocatu si sustienutu — chiar facia de ei si de cei slabi la angeru ai nostri, de uneltele loru in sinulu nostru.

Vorbindu despre caus'a bisericei serbesci, atâtu de incurcata, si manifestandu cea mai resoluta dorintia de a esi din *impasulu* intru care au devenitu prin politic'a loru de 2—3 ani incóciá si ingradindu-se cu reserva in contra insinuatiunei si respective pretensiunei, ca regimulu chiar si cu abaterea de la lege, din litera in litera sè implinésca *program'a clericaliloru*, cu cari de unu timpu in cóci a datu man'a, in fine se respica astfeliu:

„Este adeveratu cà naintea nóstra interesele statului si natiunalitatei magiare sunt mai scumpe de câtu **interesele libertatei.** Dar ori candu ni se cere ca *pe acestea*, (adeca interesele libertàtii,) sè le sacrificàmu *acelora*, (adeca intereseloru natiunalitàtii,) trebue sè fimu securi cà — *ajungemu scopulu. Acésta securitate in afacereu cu serbii de feliu n'o aflàmu.*"

Aci invederatu ni se spune cà, sistem'a si stéu'a conducetória a domniloru magiari e: *statulu magiaru si natiunalitatea magiara — mai pre susu de tóte, chiar si de libertate.*

Cine deci va mai poté sè ise in nume de reu si sè condamne, déca si noi romanii, din acelasi motivu, cu aceasi logica, — plus apesarea pre facia a magiarismului, — vom urmá acelasi principiu si vom dice: *„consolidarea si natiunalitatea romana — mai pre sus de tóte, chiar si de libertate!"*

Dar totu in acelu citatu enunciatu alu organului oficiosu ni se mai recunósce si acelu adeveru, cà — *clericalii serbi, cu cari guverniulu magiaru de dubi'ani si mai bine, s'a alintu in contra partitei natiunale*, pre langa tóta leialitatea si totu patriotismulu loru, *in cîtu pentru interesele statului si natiunalitatei magiare — nu dau nici o garantia!*

Acést'a cu alte cuvinte atât'a va sè dica, cà — popimea serbésca, ori câtu se aréta ea de plecata poterei, *nu este pentru magiarisme, ci — cu ajutoriulu domniloru magiari tinde a se sustiné la potere in biserica — totu pentru interesele natiunei serbesci!*

Sè pricepemu si sè tienemu acést'a bine minte!! —

Pesta in 30 iuliu n. 1873.

Sementi'a rea, aruncata prin „Fed." de *„unu deputatu congresuale,* dupa tóta semnele de cunoscut'a compania *„Popasu-Bartolomeu"* din Caransebesiu, dejá incepe a resari; apoi domnii de la potere se vor ingrigí a o udá si cultivá, pentru ca sè inflorésca si se aduca fruptele dorite.

„Hon" intr'o corespundintia din Sibiiu in numerulu seu de astadi, ocupandu-se de *caus'a alegerei de metropolitu romanu gr. or.* si specialu de cele dispuse prin Consistoriulu Metropolitanu, dupa-ce insira la mintiuni si mistificatiuni cu córne, povestesce despre discordii aprige intre cleru si mireni, despre intentiunea mirèniloru cu Babesiu si Mocionesci in frunte, d'a alege *unu mirénu de metropolitu*, pentru d'a infrená influinti'a clerului, si mai câte alte bàderanii, cari de siguru numai in capulu dusmaniloru nostri si in inim'a cea stricata a unoru retaciti fii ai bisericei si natiunei nóstre s'au potutu nasce, — vine apoi a pronunciá respicatu, cà — *„probabil minte la Congresulu electoralu va fi si comisari regiu de facia, pre cum se póte deduce acéstu dreptu si din statutulu organicu pentru sustienerea intereseloru de suprema inspectiune."*

Éta deci acl invederata caus'a pentru carea vermii din sinulu nostru nescobescu, ér organele contrariloru nostri cu atât'a placere si promtetia respandescu mintiuni peste mintiuni despre *discordii si planuri* cari — nu essistu in sinulu nostru. Vréu adeca sè tulbure ap'a, pentru cà sè pescuiésca in tulbure, fiindu cà la lumin'a dilei, tuturoru cunoscuti fiindu, nu mai potu amagí si prinde pe nime.

Dar noi — cunoscendu-ne elementele decidietórie si cunoscendu chiar si cugetulu guverniului in acésta privintia, nu ne tememu cà va reesí intrig'a, ci suntemu convinsi cà ea vá remané si asta data de rusine. — Ea a recsitu numai o data; atunci candu n'o cunósceamu bine. Astadi toti o cunóscemu, i scimu càile si medilócele si — bine face cà se manifesta, cà sè o véda toti cà nu dórme si sè se pazésca de ea.

In fine inca un'a nu potemu sè trecemu cu vederea. Corespundinti'a lui „Hon“ din Sibiiu, de sicuru ér tendentiosu afirma, cà Consistoriulu metropolitanu pre langa aretarea facuta despre convocarea congresului, a substernutu tóte actele si decisele sale naltului guvernu. Acést'a este falsu. Naltului guvernu, resp. MSale nu s'a notificatu de câtu simplu motivata: *convocarea congresului electorale.* —

Din **Banatu**, in iuliu.

(A bove majore discit arare minor.) Romanesce — in casulu presinte: dela tiranii cei mari invétia cei mici a fi si ei tirani! Credemu, cà nu trece diua, in carea aceste principia naturali, dupa imprejurà rile nóstre, pe deplinu sè se constatedie.

Daca unu conte Lonyai, ca fostu ministru presiedinte, pre langa aplicarea a 6 - 7 milione de fiorini din lad'a tierei, a potutu dà mana libera celoru ce se profesau la alegerile dietali trecute de atleti guvernementali, ca cu medilócele cele mai infernali se reésa cu candidatii loru; — daca prin comitate fóispanii sunt indiestrati cu potere discretiunaria iu aceea ce privesce vointi'a guvernului, apoi astadi este lucru cu totulu logicu, ca si afara in cercuri, pretorianii comitatensi, sè fia provediuti cu asemene atribute, pentru cà asia cere nessulu organicu de astadi — de susu pana diosu. —

Urmatóri'a intemplare va ilustrá premisele: In comun'a notariala *Bulciu*, comitatulu Carasiului, e vacanta statiunea notariala mai bine de unu anu de dile si numai provisoriu provediuta prin substituirea dlui **A. Z.** a unui individu de dóue ori dimissionatu din oficiu publicu, pentru fapte criminali, dar deocamdata toleratu naintea domniloru, pentru zelulu celu mare ce l'a desvoltatu la alegerea de ablegatu a dlui Bezsán.

Acésta comuna notariala dorindu a implini definitivminte scaunulu notarialu, pre calea concurintiei si alegerii, n'a intrelasatu nici unu passu legalu, pescrisu tocmai in legea domnésca ungurésca, pentru a-si ajunge acestu scopu; ei, dar altcum stà scrisu in cartea pretoriana din Birchisiu! càci dlu functiunariu administrativu de aci C. L. si-a propusu a pune pre cumnatulu seu P. P. din Caransebesiu notariu definitivu in Bulciu, deocamdata pre calea substitutiunei, éra apoi — prin presiuni si volnici i — definitivu; càci daca pentru o Transilvania se potù face prin guvernu asiá lege electorala, ca de acolo, numai atâtia, si astfeliu de ablegati sè vina la dieta, câti si de cari vreu domnii, — daca presiedintiloru comissiuniloru conscrietórie de alegatori li se date mana libera, ca ei sè primésca intre alegatori inscrisi numai pre aceia, de cari a priori au fostu convinsi, cà vor fi de partid'a guvernementala, éra pre cei natiunalii sé i respinga pe facia si in modu despoticu, — apoi nu este mirare, cà si amploiatulu C. L. din Birchisiu de timpuriu planui a sterge si a introduce astfelu de virilisti prin representantiele comunale tienetorie de acestu notariatu, ca atunci candu va esí domni'a s'a, ca sè faca o nóua substitutiune, séu alegere de notariu, sè se afle in representantiele comunali totu ómeni plini de fric'a Ddieului magiaru si a domniloru; de bietulu substitutu de pana acuma, Al. Z. firesce cà nici mai póte sè fia vorba, de óre ce aces'a pentru meritele sale destulu a rosu la osulu ce i l'au aruncatu stepanii, pentru cà li s'a facutu unélta la alegeri.

Dilele dela 14—17 iuliu a. c. fusera acele dile memorabili, pentru cerculu Birchisiului, in cari dlu jude adm. C. L. — dlu comisariu de securitate N. S. ex offo, — si dlu I. I. fostu essecutore judecatorescu in Fagetu, acum protonotariu in Caransebesiu, crucisiu si curmedisiu prinsera calatorii prin comunele ce se tienu de notariatu, cu scopulu, ca prin representantii adunandi se puna pre cumnatulu dlui pretore P. P. de notariu substitutu. Ei, dar ce sè vedi! Representantii naibei de felu nu voiau a se pricepe la planurile domniloru, si a se supune orbisiu vointiei pretorielui, si nu potura fi induple nici prin resfatiàrile pretorelui, nici prin amenintiarea lui Sedanu, cu negiaculu persecutorialu, dar nici prin elocinti'a protonotariului I. I. ci li se respunse din partea representantiloru cà:

1. Ei la substituire nóua nu se invoescu, càci substitutu au, ci ceru, ca scaunulu notarialu din *Bulciu* sè se implinésca prin unu individu calificatu, alesu dintre cei ce vor competí, — esprimendu-si totu odata gréu'a vatamare ce-li se face prin aceea, cà acestu postu notarialu de atâta timpu, asia dicendu numai din sburdatiune domnésca se provede prin substitutu.

2. Dechiarandu, cà si daca concursulu se va deschide, representantii dintre recurenti pre cumnatulu pretorelui P. P. numai atunci ilu vor alege, daca C. L. nu va mai fi pretore alu cercului *Birchisiu*, pentru cà — ginerele pretore, cumnatulu — notariu, in tr'unulu si acelasi cercu, ar fi o constelatiune familiaria periculósa atâtu pentru oficiale respective, câtu si pentru poporu.

Sub aceste imprejurari, pré on. domni oficianti se indepartara cu budiele imflate, recriminandu asupra representantiloru de comune.

Intre altele se indignau domnii cà omenii n'au respectu si frica de ei, domnii si oficiantii, si de marele óspe (protonotariulu I. I.!)

Daca dlu pretore vre sè aiba respectu, mai antaiu respectedie dsa insusi legea, càci la aceea este chiematu; caute dsa si manipuledie cu consciintiositate banisiorii cari i se concredu pentru mentuirea poporatiunei de epidemia, de cholera. — Éra dlui comisariu i dicemu cà respectu se cuvine numai celui ce merita respectu; éra emulu brutalu nu merita respectu. Apoi pana atunci, pana candu dsa pre spinarea tieraniloru va tiené pandurii Dsale in comunele aprópe de podulu Valei mari de nou edificandu, la care edificare Dsa prin coniventi'a dloru este companista cu ovreii intreprindietori, si panduri dsale ii folosesce si la scoterea lucratoriloru la podu in casu de lipsa, — pana atunci de respectu catra Dsa nu póte fi vorba, — pre cum si domnului acum protonotariu in Caransebesiu si ospelui din Bulciu, inca potemu strigá: nu respectu, dle fostu essecutore pre facia, si fiscalu pe sub mana, ci cauta domni'a ta si preda ómeniloru banii incassati, càci — vai ce grele pecate ti jacu pre sufletu — si din acésta parte, despre ce potu martori actele judetiului din Fagetu.

Éta, on. publicu cetitoriu, cum si prin cine ni se dregu causele; dar credemu cà acésta asiatica sistema administrativa este pretotindenia semtita de candu cu pseudo-constitutiunea magiara.

Candu dàmu publicitàtii asemene intemplare — o facemu nu atâtu din acea prevedere, cà dóra se va vindecá indata reulu; pentru cà denunciarea foradelegiloru prin „Albina,“ tocmai indémna pre domnii sumeti sè se espeptorésca: *„azért sem,“ „azért is,“* — ci o inregistràmu sperandu intr'unu viitoriu mai bunu, si ca sè se véda, cà si aici pre la noi, ca si pe aiurea, multe sunt putrede, éra din putrediune nu se póte asteptá ceva senatosu si bunu. *Unulu din poporu.*

Testamentulu

Escelentiei Sale Présantitului Parinte

Andreiu Baronu de **Slaguna,**

Archiepiscopulu Ardélululi si Metropolitulu romaniloru gr. or. din Ungaría si Transilvania,

etc. etc. etc.

In numele Tatalui si alu Fiiului si alu santului Duchu.

Eu subscrisulu avendu in vedere, cà sum omu moritoriu si naintatu in versta, si ca Archiereu, carele este detoriu prin canóne a-si face diat'a conformu chiamàrii sale — facu diat'a mea in urmatóriele, si adeca;

I. Consistoriulu nostru archidiecesanu plenariu are a functioná prin esmisii sei membri numai decâtu dupa mórtea mea, in intielesulu §-lui 136 din statutulu organicu alu metropoliei nóstre, si a sigilá tóte odàile si dolafele mele, pana la formal'a inventare si conscriere a lucruriloru mele si a celoru ale fondului instructu de mai nainte; éra medicii mei se desfaca trupulu meu, si sè-lu pregatésca spre inmormentare; apoi domesticulu meu *Simeonu Stoianoviciu*, cu duchovniculu meu *Germanu*, sè me imbrace in reverend'a négra de tóte dilele, si in mantorosu negru cu camilavca pre capu; cosciugulu sè fia de metalu, si de nu s'ar gasí astfeliu, sè fia din lemnu de bradu imbracatu cu metasa négra, si procurandu-se cosciugulu de metalu—acel'a sè se puna in acest'a.

II. Inmormentarea mea sè se faca nainte de amedi, fara pompa, fara musica si fara predica, in urmatoriulu rondu:

a) dupa ce duchovniculu meu, Ieromonachulu *Germanu*, pre care ronduiescu, cà elu singuru si solitaru sè me ingrópe, va seversí acasa pravil'a mica de ingropatiune, atunci unu clericu imbracatu in stichariu negru sè premérga conductului cu crucea cea mare négra, si alta nimic'a sè nu se pórte;

b) apoi sè urmedie clericii si pedagogii câte 4—5 intr'unu rondu cu prefesorii loru;

c) apoi poporulu credintiosu, câte 4 - 5 intr'unu rondu;

d) apoi preotimea nóstra, câte 4—5 intr'unu rondu;

e) dupa preotimea sè vina crucea dela mormentulu meu purtata de unu clericu imbracatu in stichariu negru;

f) apoi sè vina chorulu cantaretiloru, care va avé a cantá linu;

g) mai departe sè vina doi clerici imbracati in stichare negre portandu lumine;

h) apoi duchovniculu Germanu imbracatu in sfita négra, ca preotu ingropatoriu;

i) apoi sè vina carulu funebralu cu cosciugulu, si in fine.

l) sè urmedie personalulu consistoriului archidiecesanu plenariu, si óspetii dupa categori'a loru.

m) astfelu conductulu me póte petrece pana la casarme, séu celu multu pana la magasinele militarie. de va fi diu'a frumósa; — domesticulu meu *Simeonu* si servitoriulu meu *Vasiliu* sè remana acasa spre a pazí acolo, ca sè nu se intemple vre o paguba;

n) disolvendu-se conductulu, carulu funebralu si duchovniculu meu Germanu in caret'a mea sè me duca la biseric'a cea mare in opidulu Resinari, unde in tind'a femeiésca sè se depuna cosciugulu, si in urmatóri'a di duchovniculu *singuru* sè celebredia ss. liturgia si sè seversiésca inmormentarea mea; — cu acésta ocasiune duchovniculu sè imparta intre seraci dóue sute fl. v. a. carii séu duchovniculu séu efori'a archidiecesana sè ii antecipe pana la refundare din averea mea.

III. Dupa inmormentarea mea, ori si numai decâtu dupa urmata mórtea mea, are sè urmedie inventarea si conscrierea tuturoru lucruriloru mele miscatórie si nemiscatórie, precum si a celoru din inventariulu vechiu, prin delegatii din partea judecatoriei locale si a consistoriului plenariu archidiecesanu, conformu §-lui 136 din statutulu organicu.

In inventariulu lucruriloru si efecteloru mele se afla insemnàrile mele, care aréta, cari din lucrurile si efectele mele voiescu sè remana pentru fondulu instructu alu archidiecesei nóstre, si cari voiescu, ca sè se venda in favorulu lasamentului meu.

Eu dupa §. 108 din statutulu organicu asi poté testá cui, si cum asi'voi diumetate din averea mea, dara eu resignediu la favorulu aeest'a si ronduiescu in intielesulu canóneloru apostolice 38, 40, 41, si alu canonului 89 din Cartagena, ca tóta averea, ce se va gasí dupa mórte, sè remana archiepiscopiei nóstre spre scopuri bisericesci, scolari si filantropice, prin o fundatiune pentru toti tempii viitori pre sém'a zidindeloru, reparandeloru, si indiestrandeloru biserici si scoli confessionali cu lucruri necesarie, adeca: icóne, vase, sfite, clopote, càrti rituali si eu scaune si alte utensilie; aci intielegu, cà càrtile rituali pentru biserici sè se procure cu banii fondatiunei mele din tipografi'a archidiecesana. De aceea ronduiescu si asiediu o comissiune administrativa de sine statatória, care va avé dreptulu eschisivu de conferirea ajutórieloru din fundatiunea mea, in intielesulu celoru mai sus amintite.

Comissiunea acést'a administrativa a fundatiunei mele va constá din unu presiedinte in persón'a succesorelui meu in scaunulu archiepiscopescu; séu in absenti'a lui din Vicariulu seu archiepiscopescu; din unu secretariu, care póte fi din cleru ori dintre laicii archidiecesei nóstre; din câte unu parochu si doi distinctiori laici din parochiele nóstre dela *Sabiiu, Resinari, Boitia de langa Sabiiu* si *Seliste*, asemenea de langa Sabiiu.

De membri ai acestei comissiuni administrative a fundatiuni mele denumescu eu din Sabiiu, pre parochulu *Zacharia Boiu*, cu dnii negutiatori *Ant. Bechnitiu* si *Grigoriu Mateiu*; din Resinari pre parochulu *Sava Popoviciu* cu *Bucuru Ciorunu* si *Iacobu Ciucianu*, din Boitia pre parochulu *Ioane Rotariu*, cu *Ioane Popoviciu* si *Alemanu Clója*; din Saliste pre parochulu *Nicolau Racuciu* cu *Dimitriu Racuciu* si *Nicolau Steflea junioru*; de secretariu pre *Dr. Aureliu Brote* si de fiscalu pre *Dr Stefanu Pecurariu.*

Pre presiedintele ordinariu si estraordinariu d'impreuna cu membrii acestei comisiuni ii rogu, a duce chiamarea loru acést'a fora recompensare pana candu capitalulu fundatiuni va fi in stare a-le recompensá ostenél'a loru; éra secretariului si fiscalului comissiunei acesteia lasu de la inceputu unu onorariu anualu de câte un'a suta florini v. a. care dupa imprejuràrile favoritórie ale fundatiunei se va poté marí. — Acésta comissiune administrativa numai decâtu dupa urmat'a mea mórte, si dupa publicarea diatei mele, se va constitui sub presiedinti'a Vicariulu archiepiscopescu, si se va pune in contielegere cu consistoriulu archidiecesanu epitropescu, de a cunósce starea fundatiunei mele si a notificá tuturoru comuneloru nóstre parochiale din archidieces'a Ardélului spre sciintia si directiune, si candu fundatiunea mea va posiedé unu capitalu de un'a suta de mii fiorini in val. austr., o va pune in lucrare, si adeca: din venitulu anualu dóue pàrti din patru pre séma bisericiloru si altoru lipse de ale loru; o parte din patru pre sém'a scóleloru mai mari si mai mici si altoru lipse de a le loru; si o parte din patru sè se puna la capitalu spre inmultire.

Racursele de la singuratici sè nu se primésca, ci numai cele venite de la sinódele parochiali, si vor fi motivate in forma legale intr'altele cu planulu de zidire séu de reparatía, si cu proiectulu de chieltueli din partea artificelui, precum si cu conspectulu autenticu despre averea banale si despre ofertulu voluntariu alu respectivei comune; de aceea comisiunea administrativa va esaminá strinsu si cu deosebire, cà este séu ba comun'a parochiale, carea a recursu pentru ajutoriu din fundatiunea mea, organisata dupa statutulu organicu, si déca va aflá, cà nu este, sè nu i se dee ajutoriu. — Recursele au a se asterne presidiului, carele apoi timpuriu le transpune secretariului spre referare in cea mai prossima siedintia si acolo se vor decide prin pluralitatea voturiloru. — Comissiunea administrativa va invigilá, ca banii prisositi ai acestei fundatiuni sè nu se dée la privati in imprumutu, ci sè se imbrace in obligatiuni de drumuri ferate patriotice si de despagubirea pamentului din patria. —

Déca comisiunea administrativa va aflá cu cale, ca sè se cumpere cassa Wertheimiana, are vóia acést'a a o face. — Mai departe lasu comissiunei administrative in buna chipsuiala, de a face nisce regule directive de procedere in conferirea ajutórieloru din fundati'a mea, inse acelea sè se astérna siuodului archidiecesanu, si numai dupa aprabat'a loru censurare sé se puna in lucrare cu valóre de dreptu — Va fi inse necesariu, ca comisiunea administrativa sè aiba in fiecare siedintia in evidentia starea banale a fundatiei, ca dupa aceea sè se póta acomodá; deci sè céra de la Efori'a archidiecesana timpuriu conspectulu stârei fundatiunei mele, la carea starea banale a fundatiunei mele are a se pastrá. — Pentru aducerea unei otaririi valide se va cere presenti'a presiedintelui ordinariu séu estraordinariu si a optu membrii comisiunali, afora de secretariului si fiscalulu comissiunei. — Membrii comissiunei se punu pre viétia, si se reintregescu prin alegere cu pluralitatea voturiloru cu privire la loculu si categori'a celui ce se deplinesce. Secretariulu si fiscalulu se vor bucurá de votu informativu, éra la alegerea vreunui membru de votu decisivu. — In fine efori'a archidiecesanu va manipulá cu banii fundatiei mele, si ii va pastrá in lad'a de feru a archiepiscopiei cu acea restringera, cà din trensii nu va poté face la privati nici unu imprumutu, ci va fi detoria cu previa invoire a comisiunei administrative a ii imbracá banii prisositi in obligatii de drumuri ferate patriotice si in obligatii de despagubirea pamentulu, si va prestá sinodului anualu archidiecesanu si comisiunei administrative ratiociniulu anualu despre starea fundatiei mele.

IV. Tipografi'a archidiecesana fundata de mine cu spesele mele, si donata bisericei nóstre din Ardélu, in diu'a infiintiàrei din 27 augustu 1850, carea pana la mórte-mi o mai

si o am administratu, si numai Dum-
scie cu câte greutàti o am aparatu si
nutu fatia cu dusmanii bisericei si ai
ei nóstre romane, — o dechiaru sì a-
ea fundatórele ei, de averea bisericei,
a archidiecesei nóstre ardelene, sì fiindu
pulu principalu alu intentiunei mele la
tiarea tipografiei archidiecesane a fost
: a edá càrti bisericesci, scolari si sci-
e cu unu pretiu câtu se póte mai mo-
, si a inlesni auctoriloru edarea opuri-
oru, si a retipari opuri clasice biseri-
— apoi cu reservatiune mentale am do-
cu timpu din prisosinti'a veniturilor
ale tipografiei archidiecesane sè se dée
ajutórie manuali pre sém'a veduveloru
e serace din archidieces'a nóstra ; pen-
este vói'a mea ultima, ca a funda-
, ca sè asiediu o comisiune administra-
tipografiei archidiecesane, carea strensu
iena scopurile de mine, ca fundatóre,
ale tipografiei archidiecesane, si care
e constitui numai decâtu dupa mórtea
dupa publicarea diatei mele, sub pre-
i'a Vicariului archiepiscopescu dimpre-
membrii ei. — Presiedintele comisiu-
eiei administrative va fi totu deun'a
rele meu in scaunulu archiepiscopalu,
absenti'a lui Vicariulu archiepiscopescu;
rii ei vor fi trei din cleru si trei laici,
nu secretariu din cleru séu din laici
fiscalu censuratu laicu de relegea
.

La intemeiarea comissiunei administra-
tipografiei archidiecesane, denumescu
fundatorele ei, de membrii clericali:
Moise Lazaru, asessore consistorialu, pre
Ilariu Puscariu, profesore de teologia si
Nicolau Fratesiu, protodiaconu si secre-
consistorialu ; de membrii laici, pre dlu
Teodoru Stanislau, pre dlu advocatu
Onitiu si pre dlu advocatu *Ioane Preda* ;
lu pre d. Dr. *Ioane Nemesiu* si de se-
pre d. Dr. *Dimitriu Racuciu*. — Pre
intele si locutiitoriulu lui, precum si
alalti membrii ai acestei comissiuni ad-
rative ii rogu de a binevoi a duce la
fora vre-o recompensare chiamarea
dara devenindu starea financiale a ti-
ei archidiecesane in astfeliu de positia
póta avé recompensare pentru fatigile
tunci sè aiba vóia a face unu proiectu
tu despre aceea, si a-lu asterne sino-
anualu archidiecesanu spre censurare,
a urmat'a aprobare a pune in lucrare
pens'a loru. — Inse fiscalului si secre-
lui lasu dela inceputu unu onorariu
de câte o suta fiorini v. a. care dupa
fundatiunei tipografice inca se va poté
, inse si acést'a previe sè se astérna si-
i anualu archidiecesanu spre censurare,
i déca aici s'a aprobatu, sè se efeptu-
— La intemplarea de vre-o vacantia a
alului acestei comissiuni, aceea are a
tregi cu pluralitatea voturiloru dupa
ori'a membrului, in loculu càruia se face
ea, cu care ocasiune fiscalulu si secre-
u se vor bucurá de votu decisivu, in
lte afaceri numai de votu informativu.
missiunea administrativa a tipografiei
ce se va constitui, are a incepe functiu-
sa cu inventarea generale si speciale a
oru lucruriloru si efecteloru tipografiei
iecesane. Ea va ingrigi prin lucrarea
tocolare pentru economi'a intréga a ti-
fiei archidiecesane, insarcinandu pre
pulantele *George Simonu*, ca in diu'a de
ta, in fie-care septemana, sè depuna
miulu hebdomadalu naintea membri-
comissiunali *Moise Lazaru si Teodoru*
ulu, si dupa censurarea ratiociniului
domadalu sè astérna presiedintelui resul-
venitului si alu erogatiunei, cu banii
iti, ca de aci sè se transpuna Eforiei ar-
iecesane. Pre langa acestu ratiociniu heb-
dalu va fi detoriu manipulantele tipo-
fiei sè dee in scrisu mentionatiloru mem-
comisiunali si presiedintelui sum'a preli-
aria a speseloru, care are a se face in de-
rea septemanei viitórie pentru lipsele ti-
rafiei, adeca pentru cumperarea chartiei
altoru lucruri necesarie.

Pentru astfeliu de fatigiu si servitiu
acestoru membrii comissiunali unu ono-
iu anualu de câte o suta fiorini v. a. care
tempu se va poté mari dupa imprejurari
previa aprobare a sinodului anualu archi-
esanu. — Averea banale si chartiele rea-
iloru tipografiei archidiecesane sè se tiena
la Efori'a archidiecesana in lad'a Wertheimiana, carea va reportá sinodului anualu archidiecesanu si comissiunei administrative a tipografiei de câte-ori va cere trebuinti'a.

Spre aducerea unei otàriri valide se va cere presenti'a presidiului ordinariu séu estraordinariu si presenti'a celu putienu a patru membrii, a fiscalului si a secretariului. —

Sè se faca cu finea fia-cărui anu unu preliminariu motivatu despre sum'a, carea se va poté imparti intre veduvele preotese serace, si in acésta afacere sè se urmedie modului de mine practicatu asiá, incâtu o parte a prisosului anualu sè se puna la capitalu spre inmultire. — Din prisosinti'a averei acestei fundatiuni tipografice nu se va poté dá la privati nici unu imprumutu, ci aceea are a se pune in cass'a de pastrare, séu dupa imprejurari a se imbracá in oblegatii de despagubirea pamentului, ori in ale drumului de feru din patria. — Recomandu comissiunii administrative a sustiené diurnalulu *„Telegrafulu romanu“* ca organu alu metropoliei si alu archiepiscopiei nóstre in modulu celu pana acum redigiatu, si totu-odata a lasá in postulu de redactoru pre d. *Nicolau Cristea* pana-i va placé; asisderea a lasá sì pre *Georgiu Simonu* in postulu seu ca manipulantu pentru documentat'a sa fidelitate, si desteritate in acestu postu, si a-i dá léfa anuale de dóue sute fiorini v. a. si mancare in seminariu, ceea ce candu o ar perde, atunci léf'a anuale sè-i se dee de cinci sute fiorini v. a. si ajungendu la betranetie sè-i se dee pensiune anuale de trei sute fiorini v. a. — Comissiunea administrativa sè se tiena strinsu de pracs'a mea, a nu dá càrti nimenui fara bani gat'a, si acést'a sè se observe sì de catra manipulantele Georgiu Simonu. — Apoi se intielege de sine cà comissiunea administrativa a tipografiei archidiecesane este in dreptu a-si face unele regule directive pentru afacerile sale, inse acele sè le asterna sinodului anualu archidiecesanu spre revedere, si aprobandu-se sè-le puna in lucrare.

In fine mai dorescu, ca comissiunea administrativa a tipografiei sè sustiena tóte dispusetiunile mele, câte am dispusu eu, ca fundatorele tipografiei, in scrisu séu cu viu graiu in favorulu corpului profesoralu dela gimnasiulu nostru mare de natiunea si regelea nóstra din Brasiovu, si in a celui alu directiunei gimnasiului mare de confessiunea evangelico-augsburgica din Sibiiu, si acele a le estinde sì asupra gimnasiului nostru micu din Bradu in Zarandu, si asupra altoru asemenea institute de relegea si natiunea nóstra care cu tempu se vor infiintiá. Apoi tóte opurile mele literarie sè se considere de proprietate a tipografiei archidiecesane, si dupa imprejurari sè se retiparésca in favorulu acestui institutu.

V. Decoratiunile mele de ordini dimpreuna cu càrtile loru de statute, consistoriulu archidiecesanu bisericescu sè-le tramita la naltulu ministeriu internu regescu unguresc cu rugare, acele a le transpune Cancelariei loru respective imperatesci la Viena, éra diplomele sè se conserve in Biblioteca.

VI. Din averea mea sè se platésca :

a) duchovnicului meu, Ieromonachului Germanu, dóue sute fiorini val. austr. in bani gat'a ;

b) medilociloru mei Dr. Szabó si Dr. Werner, câtu dóue sute cinci-dieci fiorini val. a. in bani gat'a ;

c) domesticului meu Simeonu Stoianoviciu, dóue mii patru sute florini v. a. in bani gat'a ;

d) servitoriului meu, Vasiliu Trifonu, déca va fi in servitiulu meu pana la mórtea mea, plat'a lui anuale pre trei ani in bani gat'a ;

e) celoru-lalti servitori si servitórie, plat'a loru pre unu anu in bani gat'a ;

f) de sine se intielege, cà toti servitorii mei au sè primésca din averea mea, afara de legatele sus espuse inca si lefele loru, ce le convinu loru pana la diu'a mortiei mele.

VII. Lasu bisericei nóstre celei mari din opidulu Resinari patru mii florini v. a. in obligatiuni de statu pentru facerea si conservarea criptei mele, care legatu sì la acelu casu sè-lu capete, candu a-si zidí eu in viétia cript'a mea.

VIII. Din averea mea sè se platésca ratiociniele maiestriloru resiedintiei mele, si cheltuelele funebrali.

IX. Prin urmare tóta averea mea, ce se va compune dupa mórte, va constá din sum'a baniloru, ceea ce va prisosí dupa depurarea acestoru legate si chieltueti, si ea va constitui fundatiunea mea, precum in punctulu III alu diatei mele acesteia am espusu, spre scopuri bisericesci scolare si filantropice.

X. Tóte ac scrise si cele ce sunt insemnate in codicilulu meu din an. 1867 si se pastrédia la Efori'a archidiecesana, cuprindu atàririle mele ultime, si le incredintiediu acelea spre efeptuire celoru chiamati de lege si canóne, eu am dispusu tóte fiindu-mi Domnedieu cercetatoriu si povatiuitoriu. Aminu

Domnedieu sè fia cu toti si cu mine !

Sabiiu, 1. augustu 1871.

Andreiu Baronu de Siaguna,
(L. S.) Archieppu si Metropolitu.

Fiindu subscrisii chiamati de Escelenti'a Sa, Innaltu Présantitulu parinte Archiepiscopu si Metropolitu *Andreiu* Baronu de *Siaguna*, ca martori ai testamentului seu, — naintea nóstra a tuturoru a dechiaratu, deplinu sanetosu fiindu, — cà acést'a este voinți'a sa cea din urma pre carea o a scrisu si subscrisu cu propri'a sa mana Acést'a intàrimu cu subscrierile si sigilele nóstre.

(L. S.) *Dr. Ioane Nemesiu*, m. p.
martore.
(L. S.) Dr. *Dimitriu Racuciu*, m. p.
martoru a testamentului.
(L. S.) Dr. *Ioane Preda*, m. p.
martore.
(L. S.) Dr. *Ioane Borcia*, m. p.
martoru a testamentului.
(L. S.) Dr. *Aur. Brote*, m. p.
ca martore.

N. consist. plen. 10.

Acestu Testamentu s'a desigilatu si publicatu in siedinti'a consistoriului arehidiecesanu plenariu de astadi, si apoi s'a transpusu érasi Epitropiei archidiecesane spre pastrare.

Sabiiu, 16 iuniu 1873.

N. Popea, m. p.
(L. S.) Archim. si Vicariu archiepiscopescu.
N. Fratesiu, m. p.
secretariu consistorialu.

Codicilu.

Alipirea ómeniloru mei me indémna a face urmatóriele modificàri in diat'a mea din 1 augustu 1871, si adeca :

ad d. Servitoriului meu, Vasiliu Trifonu plat'a lui anuala pre cinci ani ;

ad e. Celor'a lalti servitori si servilórie, plat'a loru anuala pre patru ani.

Inca sì professorului de teologia, Dr. *Ilariu Puscariu* si archidiaconului meu, *Nicolau Fratesiu*, câte trei sute fiorini pentru servitiurile in ból'a mea.

Codicilulu acest'a dorescu sè aiba valórea diatei mele si sè se observe.

Sabiiu, la trei Ierarchi 1873.

Andreiu, m. p.
Archieppu si Metropolitu.

Nr. consist. plenariu 10.

Acestu Testamentu (Codicilu) s'a desigilatu si publicatu in siedinti'a consistoriului arhidiecesanu plenariu de astadi, si apoi s'a transpusu érasi Epitropiei archidiecesane spre pastrare.

Sabiiu, 16 iuniu 1873,

N. Popea, m. p.
(L. S.) Archm. si Vicariu archiepiscopescu.
N. Fratesiu, m. p.
Secretariu consitorialu.

Codicilu.

In numele Tatalui si alu fiiului si alu santului duchu m'amu inscrisu astadi in 3. iuliu 1867 la *„Assecurationi generali din Triestu“* cu o suta de mii fiorini v. a. pre viéti'a mea, din care suma afierosescu :

I. Metropoliei nóstre pre sém'a unei infiintiande Eparchie romane gr. res. 25,000 fl.

II. Metropoliei nóstre pre sém'a unei altei infiintiande Eparchie romane gr. res. 25,000 fl.

III. Pre sém'a inmultirei fondului Pantasianu, fara cea mai mai mica schimbare a dispusetiunei mele primitive din 25 ianuariu 1855 Nr. cons. 36 facute in privinti'a acestei fundatiuni, 25,000 fl.

IV. Pre sèm'a inmultirei fondului bisericeloru serace gr. resar. din Ardélu 25,000 fiorini.

Sibiiu, 3 iuliu 1867.

Andreiu Baronu de **Siaguna**, m. p.
Archieppu si Metropolitu.

Nr. cons. plen. 10:

Acestu actu fundatiunalu s'a scosu din cass'a Wertheimiana a Epitropiei archidiecesane, unde a fostu depusu, si publicatu in siedinti'a consistoriului archid. plenaru de astadi, si apoi s'a transpusu éra Epitropiei archid. spre pastrare.

Sabiiu, 16 iuniu 1873.

N. Popea, m. p.
Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu.
N. Fratesiu, m. p.
Secretariu consistorialu.

Fagarasiu, in 28 iuniu 1873.

(*Denunciàrile la ordinea dilei in districtulu Fagarasiului*) Denunciàrile incepute de fia iertatulu *Tamás László*, fostulu capitanu supremu alu districtului, se continua cu mai mare furia de succesorele seu *Boér Kálmán*.

In dilele din urma a lunei curinte se trediesce perceptorele regiu, domnulu *Georgiu Popu*, — care abiá de 6 lune e stramutatu din Alba-Iulia aici la Fagarasiu, — cu unu decretu ca din nuoi picatu, prin care se stramuta de nou de aici la *Solnocu*, in Ungaria.

Acestu decretu este concomitatu de una ordinatiune, in care se dice cà *nainte d'a espirá 14 dile* sè se afle cu atâtu mai vertosu la noulu seu postu in Solnocu, càci la din contra se va considerá de *dimisionatu din oficiu*.

Câti cetiramu acestu ordinu, toti dàmu cu socotel'a cà aici nu e alt'a la medilocu, de câtu o denunciare màrsiava.

Presupunerea nóstra se sì intemeià in 18 iuliu an. cur. candu se descoperì màrsiavulu faptu.

Boér Kálmán, care nu cunósce referintiele acestui districtu, cu atâtu mai pucinu pre representantii municipali, vediendu in protestulu consiliului municipale din 7 iul. an. cur. subscrisu unu membru cu numele. George Popu — se apucà, sub pretestu cà acest'a ar fi perceptorele regiu din Fagarasiu, si 'lu denuncià — cu ce feliu de fapte? elu si complicii lui vor scí — la ministeriulu de financia, care dispuse indata fora de a cercetá despre adeveru, transferarea numitului perceptore din cuibulu *dico-romaniloru*, cum dicu ei.

Vice Capitanulu Codru afirmà astadi naintea mai multor'a, cà Boér Kálmán l'ar fi intrebatu in cancelari'a sa *„de este acestu George Popu subscrisu in protestu, perceptorele regiu din Fagarasiu ori nu?“* si densulu i-ar fi respunsu cà nu !

Dlu perceptore Georgiu Popu, aflandu despre acest'a, se duse numai de câtu in 28 iuliu a. c. la Boér Kálmán si-lu intrebà, cà ce l'a indemnatu la denunciare, — de ora ce densulu nu a avutu nice unu amestecu la acelu protestu, nefindu membrulu consiliului municipale si asia chiar daca ar voi totusi nu póte participá in afacerile districtului.

Boér Kálmán i respunse fórte drasticu, cà scia cine este si pentru ce l'a denunciatu pre perceptore Georgiu Popu, cu atâtu mai tare cà nu i-a facutu nici visit'a de beneventare.

Dara dle Boér ! cum poti Dta respunde astfeliu, candu senguru ai probatu cà nu cunosci pre d. George Popu, intrebandu pre vicecapitanulu cà cine este. Asiá curundu ti-ai càscigatu informatiuni, cà cine este George Popu perceptorele fora de a-lu cunósce inca nici in persóna, de orace dta afirmi cà inca nu ti-a facutu visit'a ?!

Noi dechiaràmu cu fruntea serina, cà informatiunile dtale, pre cari te-ai basatu in denunciare, sunt mincinóse si ti-su impârtesite din partea consiliariloru reutatiosi si falsi ce te incunjura.

Nóue ni se pare cà aici in Fagarasiu sunt unii cari reportédia si informédia pre Capitanulu Supremu, ér acést'a numai dupa aceea 'si pornesce denunciàrile catra Pesta. Noi suntem firmi in presupunerea nóstra, de ora ce tienut'a acestoru spitzliii s'a vediutu lamuritu, candu cu suspendarea celoru trei amploiati, ma se vede chiar in casulu de facia, si anume asiá :

Dlu Codru a afirmatu naintea mai multor'a, cà a sciutu cà asiá ceva se va intemplá cu perceptorele Georgiu Popu !

Ei bene, Dle Codru ? daca dta ai sciutu si nu esti amestecatu, atunci spune-ne pentru ce nai alergatu in ajutoriu nevinovatului ? Spune-ne pentru ce n'ai facutu atentu pre dlu G. Popu ca sè se póta aperá la tempu ?

*

Tóte acestea nu le-ai facutu din motivulu, care numai Dta 'lu vei fi sciindu.

Dupa noi, ori ce omu de caracteru, in atari casuri 'si tiene de detoria a combate reulu si curs'a ce se prepara unui nevinovatu pre sub mana, pentru cà a-o ascunde séu retacé, nu insémna alt'a de câtu ceea ce se numesce cu terminulu technicu Complice.

Cumca Dlu Codru inca 'si are partecic'a sa la denunciàrile intemplate, dovedesce urmatoriulu faptu din aprilie-maiu a. c.

Consiliulu municipale incredintià dlui Codru compunerea unei representatiuni contra ordinatiunei esmise in caus'a limbei romane.

Dlu Codru, in locu de a se basá pre temeiuri de dreptu si altele, se apucà si asternù o representatiune fora leacu de sciintia si cunoscintia a causei ce i s'a concrediutu, afirmandu cà ordinulu ministeriale nu se póte esecutá; mai vertosu din caus'a cà pretorii districtului nu sciu limb'a statulni, adeca cea magiara.

Ministeriulu la momentu face intrebuintiare de acestu motivu benevenitu, si asiá Vice-Capitanulu trebuì acum sè-si intemetédia aretarea generale prin alt'a speciala, aretandu prin reportu separatu nominalmente pre Domnii pretori districtuali Bucuru Negrila, Nicolau Garoiu si pre Georgiu Boeriu.

Acestu reportu specialu vice-capitanescu se afla inca in Ministeriulu de interne, care cum se va resolví, suntemu fórte curiosi, — dar Comitetulu la tempu 'si va scí implini misiunea . . .

Éta adeverulu combinatiuniloru nóstre!

Ar fi de doritu ca Domnii Ministri sè nu dee asiá de usioru crediementu denunciàriloru, si fora de a cercetá lucrulu pentru constatarea adeverului, sè nu esecute numai de de câtu vointi'a denunciatoriloru; pentru cà inmultindu-se acesti meseriesi, se periclitédia chiar interesele statului! †

PESTA, in 29 iuliu n.

[b] (*Dela societatea „Petru Maioru.“*) Aventulu ce a luatu este timpu societatea literaria „*Petru Maioru*“ din Pesta, este cunoscutu onoratului publicu romanu preste totu, si in specialu celui din Buda-Pesta, carele atâtu de multa interesare a doveditu facia de activitatea si progresulu ei. Acuma vinu numai a reportá, cà societatea a tienutu in decursulu anului 36 de siedintie, dintre cari dóue generali-ordinarie, (un'a la incoputulu, alt'a la capetulu anului,) un'a generala-straordinaria, patru straordinarie si 29 ordinarie septemanale; afora de acestea s'a tienutu o siedintia pentru solemn'a inaugurare a socetatii. In aceste siedintie s'au essecutatu declamatiuni si s'au rostitu urmatóriele disertatiuni:

„*Altariulu din Carpati,*“ poesia alegerica, facuta si dechiamata de *Iosifu Vulcanu.* —

„*Nessulu intre principiu si persóna si valórea lui,*“ de *Vilhelmu Hangea*, cand. de prof. (acù profesore aprobatu la gimnasiulu din Naseudu.)

Dialogu politicu-natiunalu intre unu optimistu si pesimistu,“ *de I. M. Rosiu, juristu.*

„*Tirani din amóre,*“ de *Georgiu Vuia*, medicinistu.

„*Despre Bursa,*“ tractatu economicu financiariu, de *Gruia Linba*, cand. de adv. (critic'a de *Gavrile Mihali*, cand. de adv.)

„*Principia si persóne,*“ tractatu istoricu-filosoficu, de *Gruia Liuba.* (Critic'a de Petru Iliesiu.)

„*Barbatulu de caracteru firmu si pentru lupta resoluta,*“ studiu psihologicu-natiunalu de *Gruia Liuba.*

„*Elu a fostu infidelu,*“ de *Ioane Panea*, medicinistu (criticata de I *Becineaga.*)

„*Fenomenulu arderii,*“ tractatu fisicu-esperimentalu, dupa *Lengysel*, tradusu de *Ioane Panea.*

„*Aeronautic'a,*“ tractatu fisicu istoricu, de *Petru Iliesiu*, auditoriu de politechnica.

„*Superbi'a natiunala,*“ tractatu psihologicu natiunalu, de *Petru Iliesiu.*

„*Influinti'a luminei asupr'a vegetalieloru,*“ tractatu fisicalu, de *Ceorgiu Muresianu*, auditoriu de politechnica.

Au dechiamatu diferite poesii membrii: Mihali, Zavoianu, Iliesiu, Panea, Ardeleanu, Opra, Becineaga si Vuia.—

Cumca bibliotec'a in anulu acest'a s'a inmultitu cu vre-o 150 de càrti, este cunoscutu deja din corespundintiele de preste anu. societatea deci are in presinte 400 de bucàti, parte legate, parte nelegate.

Pre langa biblioteca, societatea a prenumeratu urmatóriele diaria periodice: *Revist'a contempuréna,*“ *Convorbiri literarie,*“ *Gazetta medico-chirurgica,*“ *Dacia Traiana.*“ — Pre langa rebonificarea tacsei pentru portulu postalu i-au venitu urmatóriele foi: „*Revist'a sciintifica,*“ „*Gur'a Satului.*“ Gratuitu a capetatu: „*Albina,*“ „*Fedaratiunea,*“ „*Familia,*“ „*Romanulu,*“ „*Trompetta Carpatiloru,*“ „*Transilvaniu,*“ „Transactiuni literarie,“ „*Economulu*“ cu „*Foia scolastica,*“ „*Wanderer*“ si „*Osten,*“ ale càroru pré stimate Redactiuni primésc'a prin acést'a adenc'a multiemita a sosietàtii. Mi remane inca de amintitu cumca societatea in presinte are in bani gata 211 fl. v. a. 176 fl. 50 cr. pretensiuni la membri si vre-o 300 fl. profitu sperativu dela portretele dlui *V. Babesiu*, din edarea carora societatea a incassatu deja preste 100 fl ca *venitu curatu.*

Astfeliu fiindu, societatea „*Petru Maioru*“ cresce si infloresce si materialminte si spiritualminte. Considerandu apoi cà preste totu anulu a tienutu in localitatea sa duoi studenti eminenti insa seraci, cari de altmintria erau fora cortelu si in miseri'a loru materiala erau siliti sè intrerupa continuarea studialoru, — nimenea nepreocupatu nu póte negá avantagiale si influinti'a cea buna si multi laterala a unei asemene societàti.

Numai zelu, energia, perseverantia si cencordia si vointia buna, si tóte sunt posibile.

Varietati.

(*Recólt'a in Romania.*) precum aflàmu din foile romane, este preste tóte asteptàrile buna. Éta cum se scrie in acésta privintia din Romania „Gazetei Transilvàniei“: „Cu recólt'a anului acestuia nu se póte asemená nici cea dela 1867 – 1868. Din tempuri nepomenite o recólta mai abundata n'a fostu nici nu póte sè fia ca cea din anulu acest'a. Mi s'a datu ocasiune a strabate pre la S. Pietru, Romania mica dela Carpati pana la Dunare, si m'am convinsu cu ochii mei proprii despre acestu adeveru. Erá tocmai timpulu secerisiului, si jaceau snopii pre campu ca turcii culcati de *Mircea* si de *Mihaiu*; nici n'aveau timpu ómenii sè ii adune si se-ii faca cruci. Totu asemene sciri avemu si din Romania mare, si chiar si din Moldova. Chiar de nu s'ar fi facutu nemicu in Romani'a mare si in Moldova, totusi Romania mica singura ar' fi in stare a alimentá nu numai tiér'a intréga, ci chiar si una mare parte a Europei. Porumbulu asemenea este câtu se póte de bunu, pre alocuri fórte bunu; care-i mai tardiu, e mai micu. Adeveratu cà porumbulu a inceputu sè sufere din caus'a secetei, inse numai o plóia buna i trebuiesce, si-i va fi de ajunsu, cà sè ajunga pe grâu, care a intrecutu in cantitate si calitate tóte prevederile agricultoriloru.

(*Multiamita publicai*) Junimea studiósa romana dela archigimnasiulu de Sarvasiu 'si tiene de cea mai sacra detorintia a multiamí in publicu stimatiloru dd. Redactori ai diarialoru „*Albina*“ si „*Romanulu,*“ cari si in decursulu acestui anu scol. au binevoitu a ni tramite amintitele foi gratuitu. In numele intregei tenerimi studióse de la archigimnasiulu de Sarvasiu: *Ióne Ardeleanu.*

Publicatiuni tacsabili.

Publicatiune.

Cuponulu la oblegatiunile fondului nostru de intemeiare, care decade in *1.* augustu a. c. se va solví la cass'a centrala de aicí, câtu si la directiunile nóstre tienutale cu 1 fl. 20 cr. v. a.

Sibiiu, in iuliu 1873.

Directiunea generala a bancei gen. de assecuratiune recipr. „Transilvania.“

Anunciu.

Unu juristu absolutu se póte aplicá de practicante in cancelari'a advocatiala a subscrisului. Acei cari ar dorí sè presiésca in acésta conditiune, sè binevoiésca a me incunosciintiá prin epistóla privata, in carea sè-mi comunice si conditiunile de remuneratiune, la cari vor a face pretensiune. —

Hatiegu, in 27 iuliu 1873 n.

Sava Borha m. p.
advocatu

2—2

„ALBINA“

institutu de creditu si economii in

Sibiiu.

Domnii posesori ai certificateloru de actiuni ale institutului nostru cu numerii 283, 289, 304, 307, 316, 317, 367, 368, 381, 382, 604, 605, 649, 650, 686, 710, 818, 819, 826, 931, 964, 1018, 1019, 1032, 1033, 1063, 1128, 1129, 1140, 1170, 1358, 1274, 1377, 1378, 1384, 1385, 1386, 1392, 1483, 1484, 1585, 1587, 1588, 1589, 1632, 169[illegible], 1699, 1792, 1797, 1798, 1799, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1843, 1853, 1935, 1954, 1955, 2203, 2205, 2271, 2282, 2349, 2433, 2634, 2635, 2638, 2700, 2726, 2733, 2734, 2774, 2779, 2803, 2806, 2807, 2808, 2809, 2820, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2885, 2886, 2893, 2927, 2949, 2950, 2954, 2955, 2956, 2999, platindu pana acum numai 3 rate de actiune, sunt rugati a respunde la cas'a institutului ratele restante dupa actiunile dloru in consunetu cu publicatiunea din 1. iuniu 1872 nr 337, adeca in 5 rate séu câte 50 fiorini de actiune, celu multu pana in siese septemani de la publicarea din urma a acestei provocàri, pentru evitarea urmariloru provediute in § 11 din statute, respective a anulà rii certificateloru amintite.

Directiunea institutului de creditu si economii „Albina.“

2 – 3

Concursu.

La *Scólele centrale romane ort. or. din Brasiovu* se escrie concursu pentru ocuparea urmatórielor posturi:

1. unu postu de *profesoru pentru limb'a si literatur'a magiara* la scól'a comerciala si reale:

2. unu postu de *profesoru pentru music'a vocala* la gimnasiu si la scól'a comerciala si reale cu 10 óre pre septemana;

3. dóue pesturi de *invetiatori adjuncti* la clas'a antaia si adóu'a paralela a Scólei normale (primarie) de baeti.

Cei ce doresc a ocupá unulu din aceste posturi, sè binevoiesca a adresá la subscris'a Eforia scolara — *celu multu pana la 20 augustu (1-a sept.) a. c.* concursele loru insocite de documentele, prin care sè dovedésca: a) cà sunt de natiunalitate romana si de religiunea ort. or.; b) cà au conduita morala si politica buna; c) cà au cualificatiunea receruta pentru postulu, la care competédia. — La constatarea cualificatiunei servesce ca normativa Statutulu otganicu alu Metropoliei romane gr. or. din Ungaria si Ardélu si Regulamentulu prov. archidiecesanu pentru esaminarea profesoriloru si invetiatoriloru dela scólele romane confesionale. — Competitorii, carii au séu esamenu formale, séu o prasa scolara, vor fi preferiti. —

Salariulu anualu pentru profesorulu de limb'a si literatur'a magiara este 800 fl. v. a. pentru celu de music'a vocala 500 fl. v. a. si pentru unu invetiatoriu adjunctu 300 fl. v. a. prospectu de naintare si dreptu de pensionare

Celu alesu de profesoru séu invetiatoriu servesce anulu primu de proba, éra dupa aceea se denumesce definitivu, déca va fi depusu essamenulu prescrisu. 1—3

Brasiovu, 16/28 iuliu 1873.

Efori a Scóleloru centrale romane ort. or.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei statiuni invetiatoresci la scól'a confesionale din *Chelnicu*, protopresbiteratulu *Oravitiei*, Comitatulu *Carasiului*, se publica prin acést'a concursu.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: Salariu anualu de 500 fl. v. a. cuartiru liberu, 15 fl. v. a. pentru conferintie si 12 fl. v. a. pentru scripturistica.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati, recursurile provediute cu documentele prescrise in statutulu organicu, si adresate comitetului parochialu a-le subsemnatului *Dlui Protopresbiteru tractualu in Oravitia* pana la finea lunei augustu 1873.

Chelnicu, in 15 iuliu 1873.

1 – 3 *Comitetulu parochialu*
in co'ntielegere cu D. protopresbiteru
Iacobu Popovici

Concursu.

La scól'a capitala greco-orientala din *Saliste*, protopresviteratulu *Sibiiulu* in *dél'u* — e d'a se ocupá unu locu de invetiatóresa pentru fetitie, sub urmatóriele conditiuni:

1. Léf'a anuala e statorita la 250 fl. pre langa ast'a se dà cuartiru liberu de 2 incaperi si o cuina séu tinda si 3 orgii de lemne de focu.

2. Concurentele sè póta dá fetitiei din càrtile de invetiamentu instructiune limb'a *romana* si *germana*, si de vor putea in cea *magiara.*

3. Sè pota instruí fetitiele in modu teoreticu si practicu in lucruri de mana in general si cu respectu la imprejuràrile casei de prin Saliste, si

4. Sè póta instruí in gàtitulu de bucate in gradinaritu, si in cele ce atinge purtarea sociala si de bunacuviintia. —

Romancele, cari intrunescu conditiunile de susu, se vor preferí; aseminea si alte persóne de alta natiunalitate, cari vor documentá prin vr'un atestatu, cà au mai functionatu invetiatorese la vr'unu institutu de invetiamentu privatu séu publicu, séu vor dovedí cà au absolvitu vr'unu cursu de pedagogie in vr'unu pensionatu.

Cele ce vor sè concurge la ocuparea astui postu sè si naintedie suplicele negrestate pana la *15 augustu 1873 cal. n.* la comitetulu *parochialu gr. o. in Saliste*, câci dupa espirarea acestui terminu concurentele nu vor mai considerá. —

Din siedinti'a comitetului paroch. gr. or. Saliste in 2 iuliu 1873.

3—3 *Comitetulu parochiale gr. or.*
in cont'elegere cu parintele protopopu respectivu

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a confesiunala gr. or. romana din Comun'a *Miralaca*, diecés'a si inspectoratulu Aradului, cu care sunt impreunate urmatóriele emoluminte anuale: 220 fl v. a. bani gata din cass'a speseloru comunale, antecipata la fie-care patrariu de anu; 1/4 sesiune de pamentu aratoriu; 12 orgi lemne de focu din cari este a se incaldí si scól'a; cuartiru liberu cu intravilanu de ½ jugeru, si venite stolare de la ingropatiuni si altele. —

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati, a-si tramite recursele loru de a dreptulu presidiuliu comitetului Parochialu, pana in 19/31 augustu a. c. (candu demanéti'a la 9 óre se va tiené si alegerea,) provediute cu testimoniu despre absolvarea cursuriloru pedagogice si de cualificatiune cu calificatiune bunu; mai departe cu atestatu de moralitate si despre absolvarea de celu pucinu 4 clase gimnasiale. — cei ce vor poté documentá, si sunt bine meritati pe terenulu invetiamentului, se vor preferí, chiar de si vor avé numai 2. clase gimnasiale. — Concurentii pana atuncia se invita intru una di de duminéca, séu serbatóre in persóna, la st'a Biserica, pentru a se produce in cantàrile ritualui.

Miralaca, 1/13. iuliu 1873.

Comitetulu parochialu
cu sciirea si invoiarea mea:
Ioane Popoviciu Desseanu
inspect. scol cerc.

3—3

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA!“

Pe alu II-lea semestru, resp. al treilea patraríu de anu, cu conditiunile de pana acuma si cari se vedu in fruntea foii.

Redactiunea.

In tipografia lui **Emericu Barbaliés.**

Redactoru respundietoriu **Vincentiu Babesiu.**

ROMANIA Biblioteca U... din Cluj